

«Ensemen pudain nus cuntanscher bler»

Fundaziun d'ina grupp da parlamentar is rumantschs

■ (anr/fa) Il parlament grischun ha ina nova «fracziun»: A la Grupp rumantscha dal cussegl grond fan part las deputadas e'ls deputads rumantschs. Sco president è vegnì elegì Robert Giacometti. «La fundaziun d'ina Grupp rumantscha dal cussegl grond (GrCg) è in desiderat da la Rumantschia dapi decennis», ha declarà ier *Gion A. Derungs*, il secretari da la Lia rumantscha (LR) a las 35 deputadas e deputads rumantschs che s'avevan scuntrads a mezdi per installar quella grupp. Preschents eran er cusseglier guvernativ *Claudio Lardi* ed il president dal cussegl grond, *Rodolfo Plozza* (pcd, Brusio). Sco president dal di han ins tschernì *Robert Giacometti* (pld, Sur Tasna).

«En general memia tard»

Ensemen cun il deputà da Lavin ed il secretari da la LR aveva entschavì ina grupp da lavur l'onn passà da primavera a discussiunar e preparar ina proposta co che la GrCg pudess vegnir organisada. Ils ulteriurs commembers da la grupp eran ils deputads *Men Bischoff* (pld, Suot Tasna), *Vitus Dermont* (pcd, Glion) e *Corsin Farrèr* (pcd, Alvaschagn). «Inuffizialmain existiva gia uss ina grupp da deputads rumantschs», ha ditg Giacometti, «en ils davos onns, cur ch'i vegnivan tractads affars areguard la lingua, han ins però vis che quella vegniva activa per il solit

Fin matg 2003 presidieschan Robert Giacometti (san.) e Corsin Farrèr la Grupp rumantscha dal cussegl grond.

FOTO F. ANDRI

memia tard.» Causa ch'i mancavan ils statuts e las directives nun eran las accziuns da la grupp tenor el adina organisadas uschè bain. «L'idea fundamentala era perquai da meglierar la coordinaziun cun la LR e cun la regenza.»

Evitar dispitas interrumschas

Enfin uss era sco ch'el ha ditg uschia che la grupp da deputads rumantschs nun

era forsa adina uschè bain infurmada en connex cun ils affars da lingua, «perquai deva en il parlament savens discussiuns emoziunalas, ed ins dispitava tranter da Rumantschs.» Cun agid da la GrCg vulan ins evitar quai. «Nairalmain ch'ils passa 40 deputads rumantschs na vegnian probablmain mai ad esser avant ina sessiun tuts da la medem'idea», ha ditg Giacometti, «ma en questa nova

grupp pon ins laschar ora ordavant in zic las emoziuns ed esser alura pli averts e preparads per la discussiun en il parlament.» Unanimamain èn vegnids elegids sco president da la GrCg Robert Giacometti e Corsin Farrèr sco vicepresidente. Ensemen cun il secretari da la LR che fa las lavurs d'actuar furman els il gremi directiv da la grupp. Giacometti ha rendì attent ch'i possia er dar

che la grupp na saja adina da medem avis che la LR, ma ch'ins tshertgia il consens: «Jau sun persvas che ensemen possina nus cuntanscher bler.»

Er er gist l'emprima accziun da la «fracziun rumantscha»

Ils preschaints han er approvà las directives proponidas da la grupp da lavur. Quellas prevesan ch'il gremi directiv fixia las tractandas e las sedutas ensemen cun la LR. El duess avair la funcziun da «prepensader» en dumondas da lingua. La presidenza da la GrCg va en roda da regiun a regiun en in turnus d'in onn. Las elecziuns han lieu durant il mais matg. Causa che fin quella giada dura mo pli in mez onn ha proponì *Jost Fallett*, il president da la LR, da prolungar il temp d'uffizi da l'emprima suprastanza fin matg 2003, quai ch'ils preschents han acceptà. Suentar la fundaziun da lur grupp ha preschentà *Romedi Arquint* ses postulat: «En il sboz da la lescha federala per las linguas naziunalas èsi previs da drizzar en in institut per la perscrutaziun da la plurilinguitad, e mes postulat pretenda da la regenza da s'engaschar per che quel institut vegnia installà en il Grischun triling.» Sco ch'el ha agiunt sustegna l'organisaziun Pro Grigioni Italiano ses postulat. Quai ha fatg er la GrCg, en num da la 'fracziun rumantscha' han suttascriet ils deputads il postulat, ed Arquint l'ha inoltrà ier suentermezdi.